

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

ФІНАНСОВА ОСВІТА:

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів
Міжнародної навчально-методичної конференції
(м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.)

Суми
ДВНЗ “УАБС НБУ”
2010

УДК 378:336](063)
Ф59

Рекомендовано до друку методичною радою Державного вищого навчального закладу “Українська академія банківської справи Національного банку України”, протокол № 9 від 13.05.2010

Редакційна колегія збірника:
д-р екон. наук, проф. А.О. Єпіфанов
(головний редактор);
д-р екон. наук РФ, доцент Б.А. Дадашев;
д-р екон. наук, доцент І.О. Школьник
(відповідальний секретар)

Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку [Текст] : збірник матеріалів Міжнародної навчально-методичної конференції (м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.) / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 285 с.

Видання містить матеріали доповідей учасників Міжнародної навчально-методичної конференції “Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку” (м. Севастополь, 2010 р.).

Розраховане на працівників системи вищої освіти України фінансово-кредитного напрямку.

УДК 378:336](063)

© ДВНЗ “Українська академія банківської справи
Національного банку України”, 2010

ЗМІСТ

Спіфанов А.О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	9
Оболенська Т.Є. СВІТОВІ ВИКЛИКИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ.....	11
Саблук П.Т. ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ.....	14
Онищенко В.О. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	19
Школьник І.О. РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	22
Арістова А.М. РОЛЬ І НАПРЯМИ ПЕРЕПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ БАНКІВ	25
Астапова Г.В., Пілецька С.Т. ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТОРНОЇ ТА ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	27
Багратян Г.А. ЕКСПОРТ ОБРАЗОВАНИЯ – НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПРИОРИТЕТ УКРАИНЫ.....	34
Балацкий Е.О., Дутченко О.Н. МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОВЕДЕНИЯ ДЕЛОВОЙ ИГРЫ “ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ”.....	38
Вокун І.А. BOTTOM-UP DIVERSITY OF FOREIGN LANGUAGE COURSES AS A KEY STRATEGY IN A COMPETITIVE UNIVERSITY	42
Бородіна О.М. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ ЧЕСЬКОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ БАНКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ ВИЩА ШКОЛА В УКРАЇНІ	43
Боярко І.М. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФІНАНСИСТІВ ДО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ АНАЛІТИЧНИХ ФУНКЦІЙ.....	47
Буряков Г.А. РОЛЬ РАБОТОДАТЕЛЕЙ В ПОВЫШЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВЫПУСКНИКОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ “ФИНАНСЫ И КРЕДИТ”.....	50
Варфоломеев А.М. ИМИТАЦИОННЫЕ ИНТЕРАКТИВНЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ – ОСНОВА ПОДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ ФИНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ПРОФИЛЯ	53

Васильєва Т.А., Лєонов С.В., Багмет К.В. ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	56
Веремчук Д.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПОДАТКОВИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	60
Воронкова О.М. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В АСПЕКТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ	64
Гірченко Т.Д., Дубовик О.В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....	66
Глухова Н.А. ИНФОРМАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ И ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ ПРИ ПОДГОТОВКЕ ФИНАНСИСТОВ	73
Инарговс'ка L.V. ASSESSING LANGUAGE SKILLS IN ESP: KEY CONCEPTS VS COMMON MISCONCEPTIONS.....	75
Головань М.С. ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ СТАНДАРТИВ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	79
Гончарова М.Л. ВИКОРИСТАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ.....	82
Гриценко Л.Л. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН	85
Daher K.A. TEACHING MATH IN ENGLISH: METHODS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES	88
Дехтяр Н.А. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ФІНАНСІВ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ.....	90
Дмитриченко Л.И. СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЙ ПОДХОД К ФОРМИРОВАНИЮ ВУЗОВСКИХ ПЛАНОВ И ПРОГРАММ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ КАК УСЛОВИЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ	94
Долгих В.Н. МАТЕМАТИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ В УКРАИНСКОЙ АКАДЕМИИ БАНКОВСКОГО ДЕЛА НБУ	98
Дудінський В.І. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ПРОФІЛЮ	101
Дутка Г.Я. КОМПЕТЕНТІСНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ МАТЕМАТИЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ.....	104

Дутка Г.Я., Чаплига В.М., Чаплига В.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМКУ	107
Золотаренко О.Н. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОЖДЕННЯ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ВЕДУЩИХ ВУЗОВ УКРАЇНИ В ОTR BANK	110
Zolotova S. THEORETICAL PRINCIPLES USED TO MEET THE MASTER'S STUDENTS NEEDS IN THE FOREIGN LANGUAGE LEARNING PROCESS	111
Ілляшенко Т.О., Ілляшенко К.В. ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ВИЗНАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ДИПЛОМІВ	113
Кантаева О.В. ПРОБЛЕМЫ РАЗРАБОТКИ НАЦИОНАЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ ПО УЧЕТУ И АУДИТУ В СООТВЕТСТВИИ С ТРЕБОВАНИЯМИ БОЛОНСКОГО ПРОЦЕССА	117
Квачан О.С. ЗМІНА МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	122
Кириллова Н.В. ПОДГОТОВКА МАГІСТРОВ ПО СТРАХОВОМУ БІЗНЕСУ В ФІНАНСОВОМ УНІВЕРСИТЕТЕ ПРИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕ РФ.....	125
Клебанова Т.С., Яценко Р.Н., Яценко В.В. СОВРЕМЕННЫЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УПРАВЛЕНИИ КАФЕДРОЙ.....	130
Князев И.А. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО РИСК-МЕНЕДЖМЕНТУ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНЫХ И ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ МИРОВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО, ВАЛЮТНО-КРЕДИТНОГО И ФИНАНСОВОГО КРИЗИСОВ	134
Ковальчук К.Ф., Сокиринська І.Г. ВІДПОВІДНІСТЬ ВИМОГАМ ГЛОБАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ.....	140
Коломієць С.В. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	144
Конопліна Ю.С. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ “СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ”	145
Костирко Л.А. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	147
Кравченко І.С. ЕКСПЕРИМЕНТ У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ПРОФІЛЮ	150

Кравченко О.В. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	153
Кремень О.І., Кремень В.М. ПРОФЕСІЯ ФІНАНСИСТА: СУЧАСНІ ВИМОГИ І ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	157
Кубах Т.Г. ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ.....	161
Кудинская М.В. СИСТЕМА ВІСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ ЛАТВИИ И ЕЕ СООТВЕТСТВИЕ ТРЕБОВАНИЯМ БОЛОНСКОГО ПРОЦЕССА	164
Кужелев М.А. КОРПОРАТИВНАЯ СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ФИНАНСОВОЙ СФЕРЫ.....	168
Кузнєцова Л.В., Русєва О.П. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ У СФЕРІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ.....	170
Кундря-Висоцька О.П. ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	173
Лапішко М.Л. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ВІДПОВІДНО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОСВІТНІХ НОРМ.....	176
Люта О.В. ІНТЕГРАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	180
Міхно С.В. ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНО-ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	184
Макаренко М.І., Журавка Ф.О. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВОГО ПРОФІЛЮ З УРАХУВАННЯМ ДИСЦИПЛІН МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСОВОГО СПРЯМУВАННЯ.....	186
Малютіна Т.І. КУРС “МАТЕМАТИКА ДЛЯ ЕКОНОМІСТІВ” У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ	187
Мельниченко О.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ З УКРАЇНИ В ЗАРУБІЖНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ТА ІНШИХ УСТАНОВАХ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ).....	189
Милов В.А. МЕТАКАПИТАЛИСТИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВІСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	191
Обливанцов В.В. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ” СТУДЕНТАМИ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ “ФІНАНСИ І КРЕДИТ”	193

Одинцова Т.М. ФОРМИРОВАНИЕ БАЛЛЬНОЙ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА УЧЕБНОЙ РАБОТЫ И УРОВНЯ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ, ОБУЧАЮЩИХСЯ ПО ФИНАНСОВЫМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ	196
Омелянович Л.О. СУЧАСНИЙ СТАН РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	201
Островська Н.С. ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДХОДУ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	205
Пігуль Н.Г. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВОГО НАПРЯМУ.....	208
Панскова Р.Г. МОДЕРНИЗАЦІЯ ВНЕАУДИТОРНОЙ РАБОТЫ ПРИ ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ НОВОГО ПОКОЛЕНИЯ	209
Пластун В.Л. З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ “СТРАХОВІ ПОСЛУГИ” В РАМКАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	213
Побережний С.М. РОЛЬ ПЕРВИННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ.....	217
Попович Н.Г., Карпова І.Д. ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В БАНКІВСЬКІЙ ГАЛУЗІ	220
Проноза П.В., Іванов Ю.Б., Колодізєв О.М. ЗДОБУТКИ І ЗАВДАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ЕТАПІ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	225
Рябушка Л.Б. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРИ	236
Савченко К.В. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТРЕНАЖЕРІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО НАПРЯМКУ	239
Сарахман О.М., Дребот Н.П. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ БАНКІВСЬКОГО СПРЯМУВАННЯ.....	241
Сенюшкина М.А. КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА В ПРОГРАМНОМ ОБЕСПЕЧЕННІ УЧЕБНОГО ПРОЦЕСА В СФЕРЕ ФИНАНСОВ И КРЕДИТА.....	244
Слободяник Ю.Б. РОЛЬ ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ НАПРЯМУ “ФІНАНСИ І КРЕДИТ”	248
Соколова І.В. ПРОЕКТНИЙ МЕТОД ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	251

Сорокина С.В.	
МЕТОДЫ АКТИВИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ	254
Сюркало Б.І.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	256
Троян В.Г.	
ПРОБЛЕМА ГУМАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ	259
Тумакова С.В.	
ОБЕСПЕЧЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: ФРИЛАНСЕРЫ НА РЫНКЕ РАБОЧЕЙ СИЛЫ	262
Тумакова М.С.	
INTERNATIONAL INVESTMENT LAW AS A SPECIFIC DISCIPLINE	265
Циганов С.А., Циганова Н.В.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	267
Чаплига В.М., Чаплига В.В., Абашина Н.М.	
СИТУАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР У СИСТЕМІ ВІДБОРУ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ КРИЗОВИХ МЕНЕДЖЕРІВ	271
Шевченко Е.А.	
ИНТЕГРАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОСТРАНСТВА НА ОСНОВЕ КОАЛИЦИОННЫХ ВЗАИМОДЕЙСТВИЙ	274
Шкурупій О.В., Горячов О.В.	
РОЗВИТОК ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЗРОСТАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ	278
Яценко В.В.	
ЕКОНОМІЧНА ІНФОРМАТИКА: З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ СТУДЕНТАМ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ПРОФІЛЮ	281

активизации, интенсификации, педагогической оптимизации учебного процесса. Мотивация должна рассматриваться как процесс устремляющий, регулирующий и активизирующий деятельность субъекта обучения.

*Б.І.Сюркало, канд. екон. наук,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Реалізація інноваційної моделі функціонування суспільства та сталий розвиток ринкової економіки мають бути забезпечені за рахунок високого інтелектуального потенціалу країни.

Проте, рівень фахової підготовки значної кількості випускників вищих навчальних закладів економічного напрямку не в повній мірі відповідає вимогам часу, особливостям розвитку фінансового сектору, не забезпечує їх конкурентоспроможності на ринку праці. Зазначений стан фінансової освіти зумовлює необхідність постійного удосконалення її змісту відповідно суспільних і фахових потреб, насамперед за рахунок запровадження інноваційних технологій.

Однією з основних умов для стабілізації економічних процесів, подолання наслідків фінансової кризи та забезпечення виконання основних етапів сталого інноваційного розвитку є кадровий потенціал держави.

Сучасна освіта потребує інноваційного розвитку не тільки на основі застосування інформаційних технологій, а й інтегрування в навчання систем продукування методів та інструментів самостійного здобування знань. Адже витребуваний ринком праці продукт освіти повинен володіти не тільки кількісними характеристиками накопчених знань, а й якісними – вмінням застосувати отримані алгоритми при вирішенні конкретних практичних завдань. Саме наявністю цих характеристик відрізняється кваліфікований фахівець від професіоналу – майстра фінансової справи.

На сьогодні існує загроза реалізації стратегії інноваційного розвитку фінансової освіти країни, оскільки кадровий потенціал України, як одне з головних підґрунть може бути втраченим за тих негативних умов які існують. Проте, існує ризик, що без розв’язання поточних проблем, що існують на сьогодні, інновації, які намічені не будуть успішно впроваджені.

Основними чинниками зниження кадрового потенціалу у фінансовій освіті є обмеженість потреб ринку праці в кількості фахівців фінансового профілю; значна кількість ВНЗ, що мають різний рівень забезпечення кадровими та матеріальними ресурсами; існування умовно контрольованого рівня освіти випускників ВНЗ.

Основними передумовами зниження кадрового потенціалу можна вважати наступні:

- застаріла інформаційна база, що не відповідає сучасним тенденціям у сфері інформаційних ехнологій: застарілі форми, зміст і методи викладання не відповідають актуальним вимогам щодо її якості в сучасному світі. Сучасний і майбутній інтелектуальний потенціал освітньої сфери вимагає інвестиційних вкладень;
- низька заробітна плата та відсутність інвестиційних вкладень у сферу фінансової освіти негативно відбиваються на її якості та не дозволяють підтримувати належний кваліфікаційний рівень викладачів;
- рівень освіти дотепер оцінюється за внутрішніми критеріями кожного ВНЗ, відсутній загальновизнаний підхід до визначення узагальненої оцінки рівня освіти випускників для реального сектору економіки, відсутні і не застосовуються ані органами управління освітою, ані суспільством.

Для вищої фінансової освіти актуальним та необхідним є застосування інноваційних технологій навчання, підвищення якості підготовки фахівців, забезпечення відповідності освітніх послуг вітчизняних вищих навчальних закладів світовим стандартам.

Приєднання до Болонського процесу дозволить розширити існуючий ринок праці, відкрити нові перспективи для працевлаштування. Проте, на сьогодні вкрай важливим питанням є досягнення рівня конкурентоспроможності на зовнішніх ринках праці, що є можливим за умов підтримки й розвитку світових стандартів якості навчання.

Шляхами подолання даних застережень можуть бути наступні:

- деполітизація та відділення навчання від інших неекономічних процесів;
- укрупнення ВНЗ за рахунок зміни їх чисельності;
- підвищення рівня інвестування та державного фінансування освітніх напрямів для забезпечення якісної підготовки кадрів вищої кваліфікації, розробка і реалізація регіональних програм соціального забезпечення викладачів і студентів;
- забезпечення інтеграційних процесів вищої освіти, науки і виробництва як засобу підвищення якості підготовки та підвищення конкурентоспроможності фахівців з вищою економічною освітою на

ринку праці, налагодження ефективної співпраці вищих навчальних закладів з роботодавцями і регіональними центрами зайнятості;

- вивчення регіональних потреб у фахівцях з вищою освітою з метою забезпечення відповідності обсягів підготовки запитам регіональних ринків праці;
- розвиток наукових досліджень у вищих навчальних закладах та підвищення їх результативності у вирішенні проблем регіональної економіки;
- розширення участі вищих навчальних закладів у виконанні міжнародних наукових, науково-технічних і навчальних програм та проєктів шляхом укладання міжнародних довгострокових договорів про науково-технічне співробітництво, надання студентам, аспірантам, докторантам державних стипендій на конкурсній основі для цільового навчання за кордоном. Сприяти посиленню мотивації студентської молоді до участі у науково-дослідній роботі, шляхом формування системи заохочення обдарованих студентів та науково-педагогічних працівників, студентів, які стали переможцями міжнародних студентських змагань.

Перспективи розвитку фінансової освіти в Україні знаходяться в тісній залежності від розуміння “освітніх стандартів”. Вітчизняний підхід до основних об’єктів стандартизації в освіті засновується на визначенні її структури, змісту, обсягів навчального матеріалу й рівеня підготовки студентів, проте, сучасне розуміння освітніх стандартів повинно ґрунтуватися на визначенні норм забезпечення навчального процесу і параметрів місць навчання, і не повинні стосуватися його змісту й результатів.

Серед основних загроз реформування фінансової освіти України можна визначити структурні та ресурсні. До ресурсних загроз відносяться ті, що стосуються в основному економічних питань. Як показує досвід якість освіти залежить прямопропорційно від фінансування. Другою ресурсною загрозою є зниження демографічних показників. В історичній перспективі фінансуванню не можна компенсувати брак досвідчених фахівців, професіоналів, учених, що створюють потенціал національної системи освіти. Сьогодні в Україні на цьому місці існують великі прогалини й відбуваються значні втрати – значний демографічний спад. Він пояснюється як низкою історичних причин, так і соціально-економічними умовами життя в сучасній Україні.

До основних структурних загроз можна віднести гальмування трансформаційних процесів в освітній галузі через непорозуміння та несприйняття змін учасниками освітнього процесу, відсутність їх активної співпраці у реформуванні освіти. Досвід інших країн

показує, що реформи в освіті не йдуть саме через брак підтримки і розуміння з боку викладачів, батьків, учнів, та керівників навчальних закладів.

Під виглядом реформування змісту може відбуватися багато змін, які не мають відношення до реального покращення якості освіти. З'ясування якості освіти полягає не тільки у визначенні змісту та наукового обґрунтування стандартів, а також в оцінюванні самої системи освіти та окремих її складників. Дотепер офіційно рекомендовані методики викладання (та регламентація всього освітнього, навчально-виховного процесу) ґрунтуються на психологічному підході, відповідно до якого робиться припущення про засвоєння знань студентом. При цьому зміст і його структура не аналізуються. Це, зокрема, веде до того, що під сутністю освіти розуміють навчальний матеріал і методики викладання, а не те, що стало технікою, засвоєним прийомом. Очевидно, що для педагогіки і освіти має бути віднайдена інша, ніж психологічна, теоретико-методологічна основа, завдяки якій акцент переноситься з психіки людини і предметів на нематеріальні об'єкти – інтелектуальні функції, техніки, способи дії тощо. По-друге, зміст освіти визначається соціально-економічними, культурними, а не тільки педагогічними міркуваннями й чинниками. В Україні так і не було проведено національного обговорення проблем змісту освіти та не було вироблено єдиної стратегії покращення якості освіти в нових умовах, на новому етапі розвитку держави.

Таким чином, черговий раз робиться спроба розв'язати питання підвищення якості освіти через введення нових стандартів. Проте залишаються інші питання, які тісно пов'язані між собою і є складовими єдиної проблеми якості освіти. Це проблема визначення поняття “якість освіти”, напрацювання основних її критеріїв. Також нагальним залишається питання підготовки кадрів, атестації та професійної кар'єри викладачів, а також, що не менш важливо, – оцінювання якості освіти та навчальних закладів. Без розв'язання цих питань неможливо ефективно займатися змістом освіти й приведенням його у відповідність до вимог часу.

*В.Г. Троян, канд. іст. наук, доц.,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПРОБЛЕМА ГУМАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

У вирішенні сучасних завдань демократизації суспільного життя в Україні, духовно-інтелектуального відродження українського народу, росту його національної самосвідомості визначальне значення має гуманізація та гуманітаризація освіти. Це велика і комплексна

Наукове видання

ФІНАНСОВА ОСВІТА: СУЧАСНИЙ СТАН,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів
Міжнародної навчально-методичної конференції
(м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.)

Технічне редагування

І.О. Кругляк

Комп'ютерна верстка

Н.А. Височанська

Редагування виконане редколегією збірника. Висловлені в доповідях думки можуть не збігатися з позицією редакційної колегії і не покладають на неї жодних зобов'язань. Доповіді опубліковані мовою оригіналу. Всі права захищені. При використанні матеріалів збірника посилання на них обов'язкові.

Підписано до друку 03.08.2010. Формат 60x90/16. Обл.-вид. арк. 15,9.

Ум. друк. арк. 17,88. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Тираж 130 пр. Вид. № 1009

Державний вищий навчальний заклад

“Українська академія банківської справи Національного банку України”
40030, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції: серія ДК, № 3160 від 10.04.2008

Надруковано на обладнанні Державного вищого навчального закладу
“Українська академія банківської справи Національного банку України”
40030, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57